

Väki vanhenee, mistä uudet elinvoiman eväät?

Kaupunginsihteerien yhdistys

Eero Holstila 31.8.2023

MDI

Demografian luonnonvoima

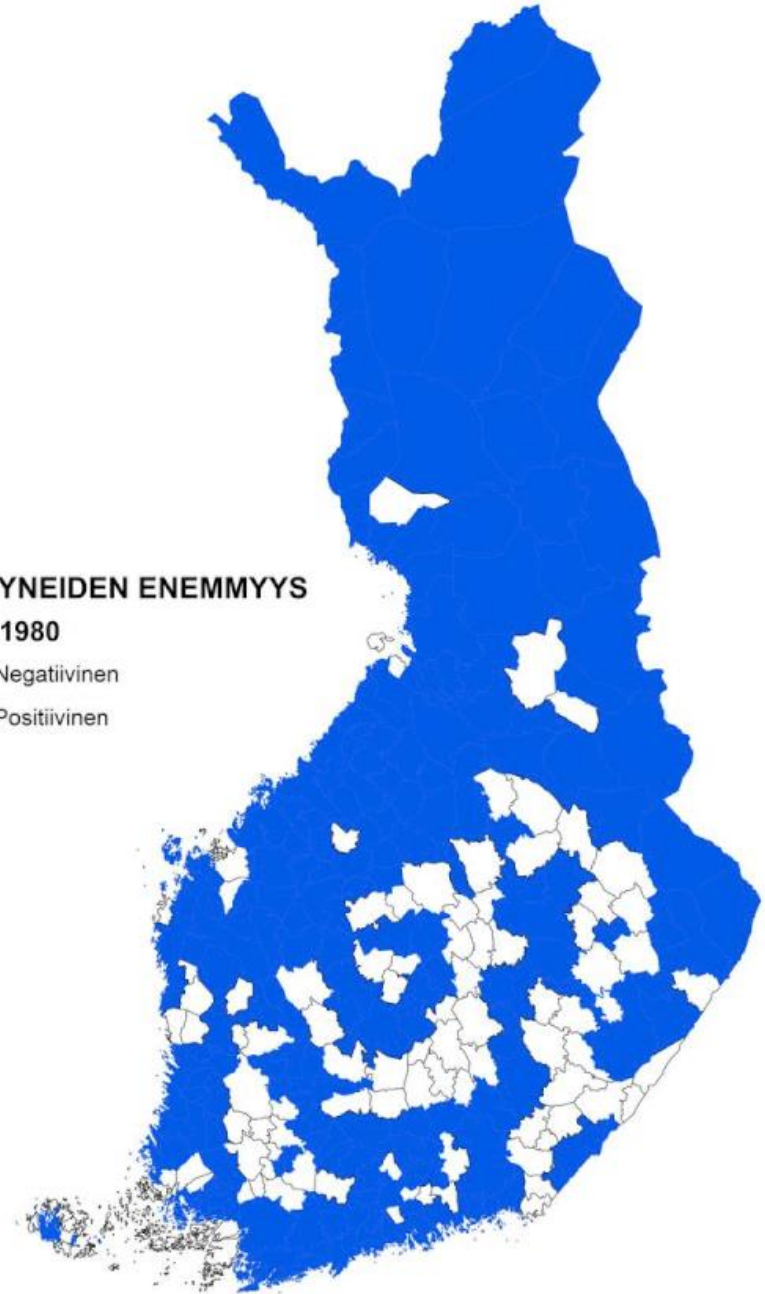
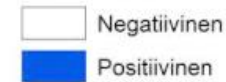
- » Syntyvyys - alamaissa
- » Kuolevuus – suuret ikäluokat poistuvat
- » Muuttoliike
 - » -- maassamuutto – paluu normaaliin pandemian jälkeen
 - » -- maahanmuutto – kasvun dynamo

Syntyneiden enemmyydestä
siirrytty kuolleiden
enemmyyteen yhden
sukupolven aikana.

**Kuolleiden enemmyyys
uusi normaali Suomessa!**

SYNTYNEIDEN ENEMMYYS

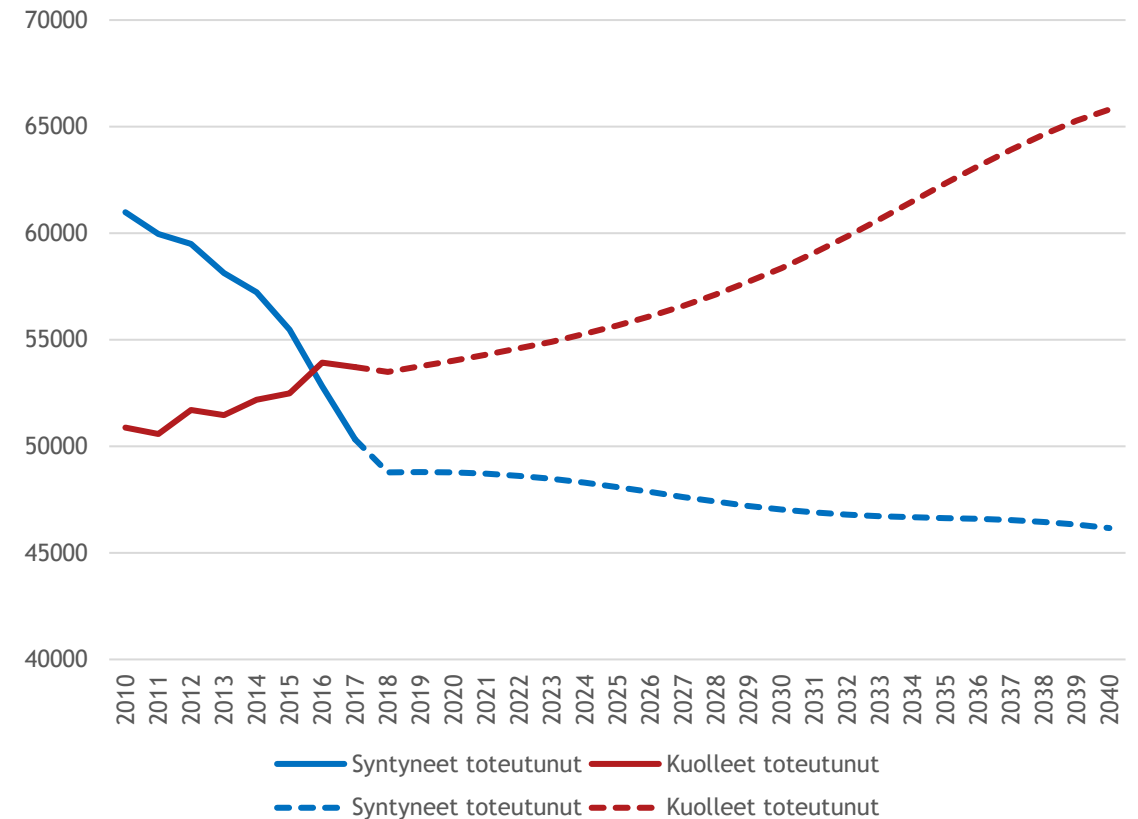
Vuosi 1980

Koko maan syntyvyyden ja kuolleisuuden kehitys

Kuviossa on kuvattu koko maan syntyvyyden ja kuolleisuuden kehitystä Tilastokeskuksen vuoden 2018 väestöennusteen perusteella.

- Koko maan syntyneiden määrät ovat laskeneet yhteensä 17,5 prosentilla vuosien 2010–2017 aikana. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan syntyneiden määrät laskevat maltillisesti vuosien 2017–2040 aikana.
- **Tilastokeskuksen vuoden 2018 ennusteen mukaan koko maassa kuolleiden määrät kasvavat erittäin voimakkaasti vuosien 2017–2040 aikana.**
- **Tilastokeskuksen vuoden 2018 ennusteen mukaan luonnollinen väestönkehitys tulee olemaan erittäin negatiivista Suomessa vuosien 2017–2040 aikana.**

MUUTTOVETOVOIMA MAAN SISÄLTÄ JA ULKOMAILTA viimeisen 12 kk aikana (elokuu 2022- heinäkuu 2023)

KOKONAISNETTOMUUTTO

Viimeiset 12 kk (elokuu 2022 - heinäkuu 2023)

KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO

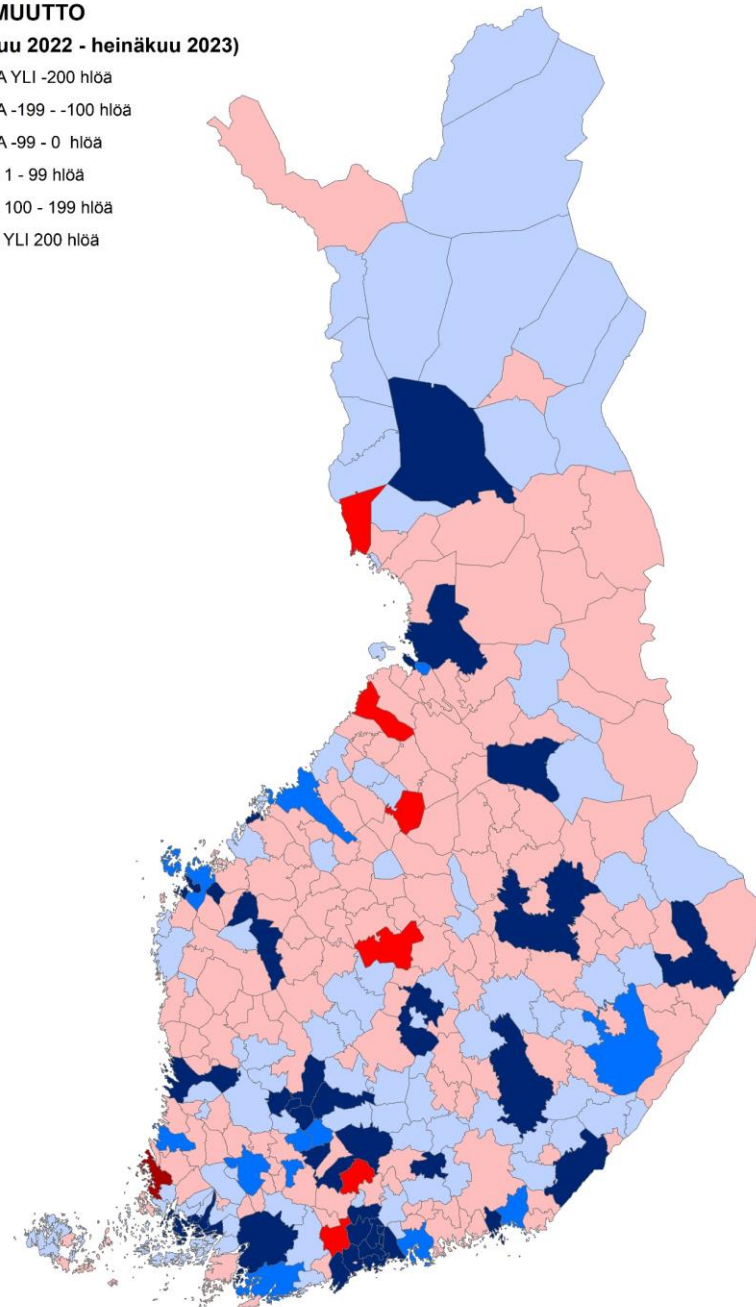
SIJOITUS	KUNTA	SUOMESTA
1.	Tampere	3467
2.	Espoo	2289
3.	Helsinki	1719
4.	Turku	1460
5.	Kuopio	870
6.	Oulu	567
7.	Jyväskylä	509
8.	Tuusula	472
9.	Kerava	391
10.	Kangasala	370
11.	Nokia	319
12.	Naantali	297
13.	Seinäjoki	271
14.	Kaarina	270
15.	Pirkkala	246
16.	Lahti	216
17.	Lempäälä	182
18.	Kirkkonummi	130
19.	Sipoo	128
20.	Nurmijärvi	118

NETTOMAAHANMUUTTO

SIJOITUS	KUNTA	ULKOMAILTA
1.	Helsinki	7373
2.	Espoo	5056
3.	Vantaa	4121
4.	Tampere	2634
5.	Turku	2466
6.	Oulu	1435
7.	Lahti	1033
8.	Lappeenranta	1025
9.	Jyväskylä	1012
10.	Vaasa	1012
11.	Joensuu	872
12.	Kuopio	693
13.	Kajaani	598
14.	Seinäjoki	504
15.	Rovaniemi	470
16.	Hämeenlinna	454
17.	Kotka	450
18.	Hyvinkää	443
19.	Pori	425
20.	Pietarsaari	410
20.	Salo	410

KOKONAISNETTOMUUTTO

SIJOITUS	KUNTA	YHTEENSÄ
1.	Helsinki	9092
2.	Espoo	7345
3.	Tampere	6101
4.	Turku	3926
5.	Vantaa	2990
6.	Oulu	2002
7.	Kuopio	1563
8.	Jyväskylä	1521
9.	Lahti	1249
10.	Vaasa	965
11.	Joensuu	795
12.	Seinäjoki	775
13.	Kerava	723
14.	Tuusula	609
15.	Lappeenranta	602
16.	Rovaniemi	555
17.	Järvenpää	481
18.	Kirkkonummi	433
19.	Kangasala	421
20.	Nokia	392

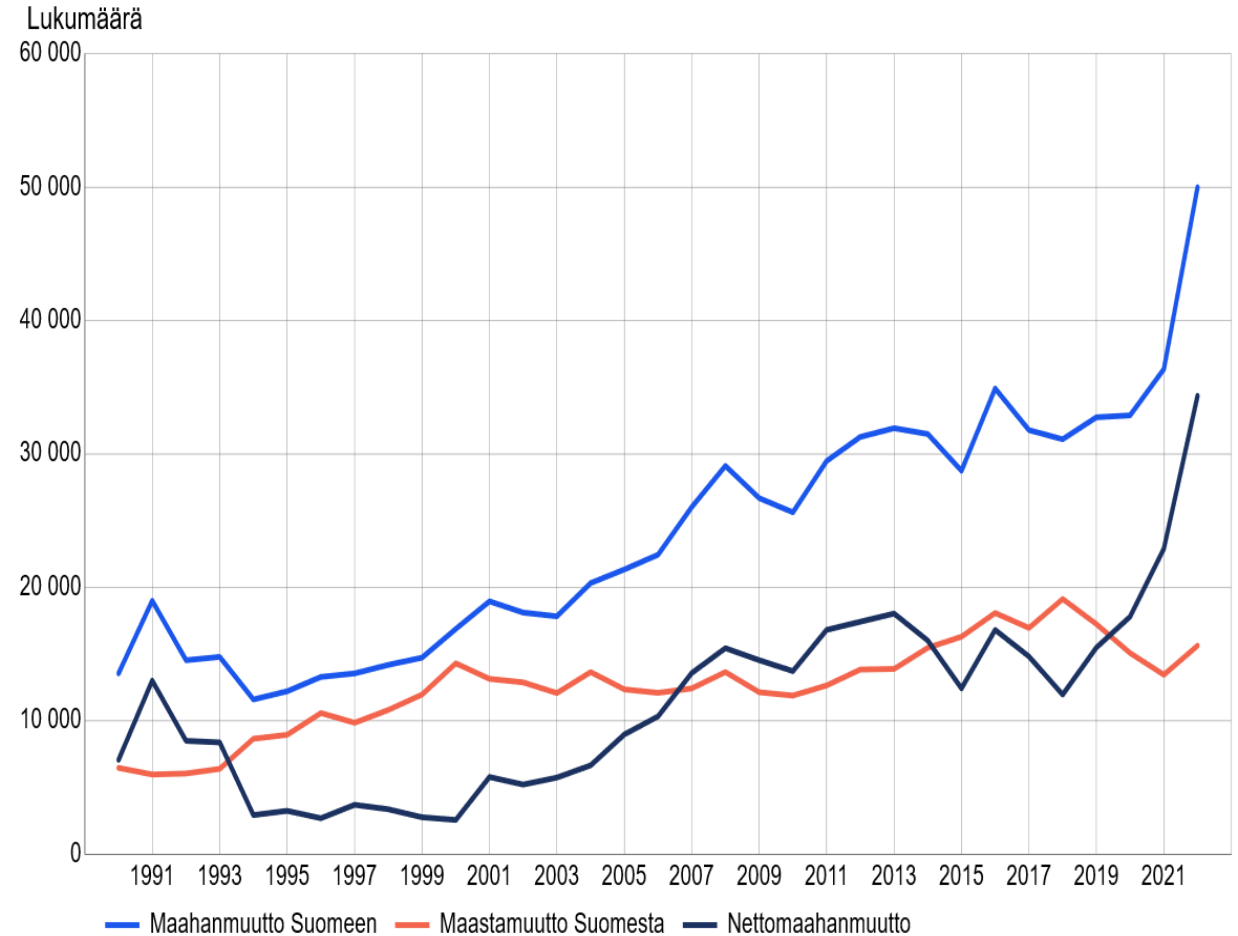

Lähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot-tietokanta (vuoden 2023 tiedot ennakkotietoja)

Kartta ja graafit: Timo Aro 2023

Maahanmuutto ja nettomaahanmuutto noussut ennätyselliselle tasolle!

Maahanmuutto, maastamuutto ja nettomaahanmuutto 1990-2022

Lähde: Tilastokeskus, muuttoliike

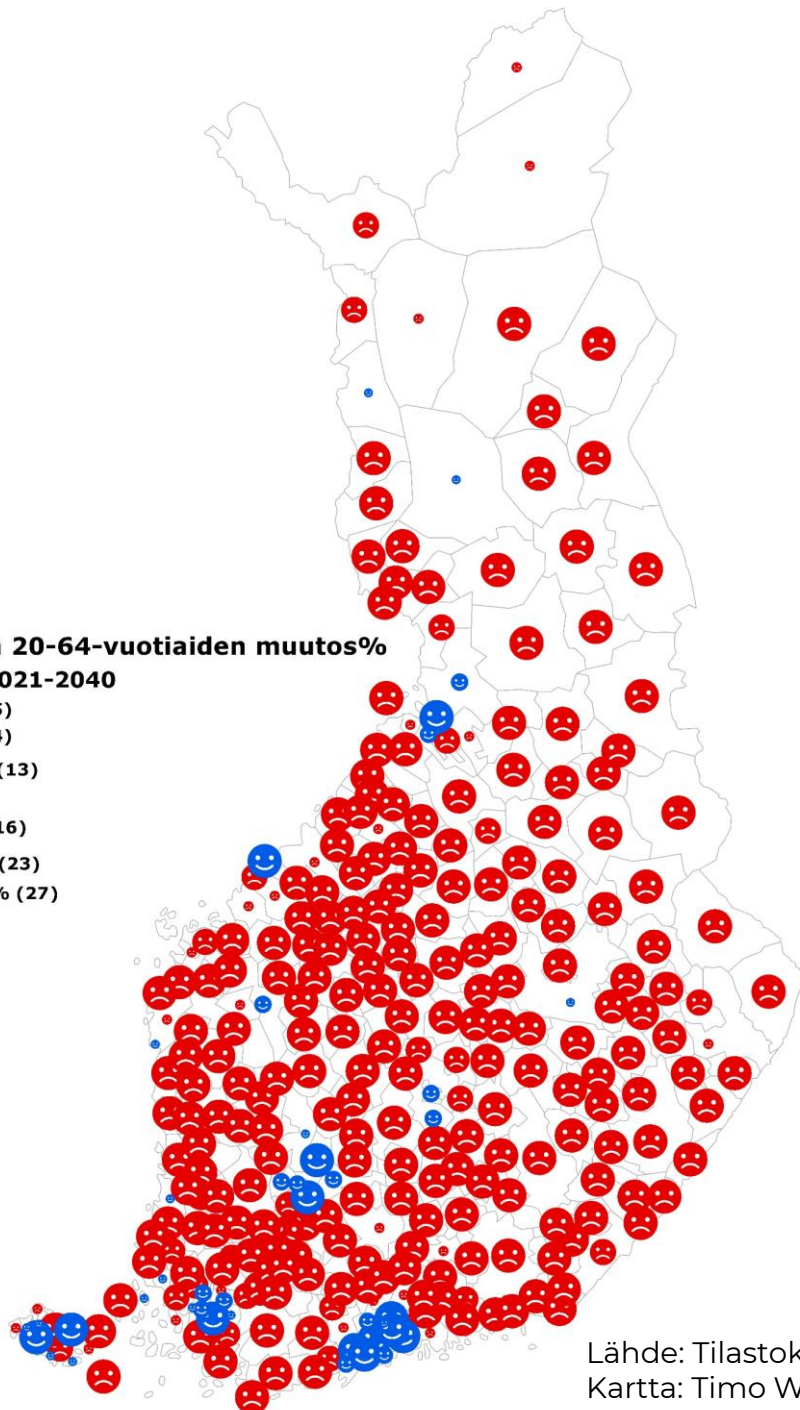
TARVITAAN TYÖ- JA KOULUTUSPERUSTAISTA MAAHANMUUTOA!

- Kartassa on **sinisillä hymynaamoilla** kuvattu ne kunnat, joissa työikäinen väestö kasvaisi väestöennusteen mukaan vuosina 2021-2040. Työikäinen väestö kasvaisi 42 kunnassa.
- Työikäisistä saisi ennusteen mukaan väestönlisäystä pääkaupunkiseutu (93 000), Tampere (21 300), Kuuma-seutu (11 400), Oulu (10 200), Turku (8 700) ja Jyväskylä (4 800)
- Kartassa on kuvattu **punaisilla surunaamoilla** ne kunnat, joissa työikäinen väestö vähenisi ennusteen mukaan vuosina 2021-2040. Kahdessa kolmesta kunnasta työikäisten määrä vähenisi yli 10 prosenttia

Työikäisten 20-64-vuotiaiden muutos%

Kunnittain 2021-2040

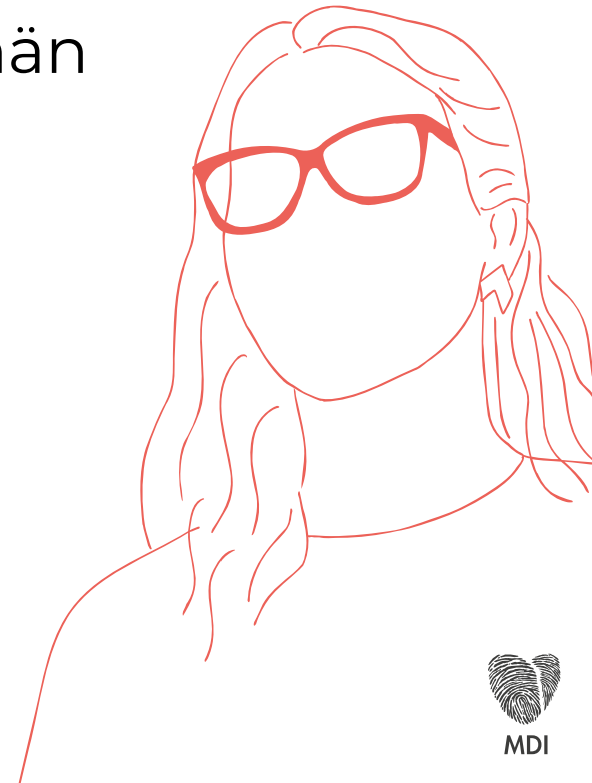
- 0-4,9 % (15)
- 5-9,9 % (14)
- 10 ja yli % (13)
- < -10 % (216)
- -5 - -9,9 % (23)
- -0,1 - -4,9 % (27)

Lähde: Tilastokeskus, väestö; alueellinen väestöennuste 2021-2040;
Kartta: Timo Widbom 2021

Mitä on kaupungin elinvoima?

- » Elinvoima viittaa kaupungin kykyyn menestyä myös tulevaisuudessa
- » Aiemmin muuttoliike suuntautui työn perässä. Digiloikka muutti suuren osan töistä monipaikkaisiksi.
- » Tulevaisuudessa työpaikat seuraavat entistä enemmän ihmisiä.
- » Kaupungin kyky houkutella ja pitää ihmisiä nousee tärkeimmäksi elinvoimatekijäksi.
- » ”Nuoret naiset ratkaisevat asuinpaikan valinnoillaan Suomen aluekehityksen sunnan.”

Analyysin viitekehyksessä korostettiin elinvoimaan ja elinvoimaisuuteen liittyviä tekijöitä

01

Elinvoima

- Millainen on alueen elinvoimaisuus kasvun ja **KASVUN** osatekijöiden perusteella?
- Miten alue menestyy keskeisillä tunnusluvuilla alueiden välisessä kilpailussa?

02

Vetovoima

- Kuinka houkutteleva, kiinnostava, dynaaminen ja vetovoimainen alue on **ULKOPUOLISTEN** näkökulmasta?
- Millainen on muuttohalukkuus alueelle?
- Millainen on tulomuuttajien profiili?

03

Pitovoima

- Millainen alue on alueen **OMIEN ASUKKAIDEN JA TOIMIJOIDEN** näkökulmista?
- Kuinka tyytyväisiä alueen toimijat ovat palveluihin ja omaan asuin- ja elinympäristöön?
- Miten asukkaat viihtyvät alueella?

04

Lumovoima

- Onko alueella jotain täysin poikkeuksellista ja muista erottuvaa, jotka keräävät virtoja alueelle ja saavat ihmiset tulemaan kerta toisensa jälkeen alueelle?

05

Kipinä- tai kitkatekijät

- Millainen on alueen henkinen ilmapiiri ja mentaliteetti?
- Luottavatko ja arvostavatko alueen toimijat toisiaan?
- Millainen on alueen tekemisen kulttuuri, saadaanko asioita aikaiseksi?

Kaupungin elinvoiman osatekijät

- » Elinkeinopolitiikka – luo yritysten menestyksen edellytykset
- » Asumispolitiikka – vastaa muuttuviin preferensseihin
- » Liikkumispolitiikka – ulkonen ja sisäinen saavutettavuus,
- » Koulutuspolitiikka – lukiot, ammattioppilaitokset, korkeakoulut
- » **Elämän ilojen politiikka:** Taide, kulttuuri, tapahtumat ja palvelut. Elävä kaupunkikeskusta.
- » Osallisuus ja kaupunkilaisaktivismi – ulkomailta muuttaneet ja opiskelijat avainryhminä
- » Ilmapiiri ja maineen rakentuminen

Koko kaupunkikonserni elinvoiman edistäjänä

- » Valtiovallan keinot ehtyneet
- » Kumppanuuksien johtamisen taitolaji
- » Voimien kokoaminen
 - naapurikunnat, avainyritykset, järjestöt,
korkeakoulut, opiskelijayhteisöt